

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого
і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ПЛОСКО-РЕЛЬЄФНА ПЛАСТИКА (ХУДОЖНЯ
ОБРОБКА ДЕРЕВА)**

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта /Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 31 серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ – 2018р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)
Викладач (-і)	Юсипчук Ю.В.
Контактний телефон викладача	0679875624
E-mail викладача	yusupchuk@meta.ua
Формат дисципліни	денна / заочна
Обсяг дисципліни	9 кредитів ECTS; 270 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6706
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться дистанційно та на практичних заняттях в аудиторії згідно розкладу.
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)» належить до дисциплін вільного вибору студента циклу професійної підготовки, яка забезпечується освітньою програмою підготовки фахівців IV (бакалаврського) рівня акредитації за спеціальністю 014. 12 Середня освіта (Образотворче мистецтво) та передбачає кваліфікацію «Вчитель образотворчого мистецтва і художньої культури та керівник гуртків (студій) з образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну». Навчальний курс передбачає ознайомлення студентів з історичним розвитком художньої обробки дерева як виду декоративно-ужиткового мистецтва, композиційними особливостями формотворення, технологією виготовлення і декорування сучасних художніх виробів з дерева і має вагомим освітньо-виховним значенням у становленні особистості вчителя образотворчого мистецтва та розвитку його креативних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу - підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного і практичного застосування знань з художньої обробки дерева у професійній діяльності в шкільних та позашкільних закладах художньої творчості дітей, розвиток його творчих здібностей.</p> <p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виникнення і розвиток художньої обробки дерева; - технологію виготовлення виробів з дерева; - різновиди художньої обробки дерева, основні центри розвитку; - способи поєднання технік та матеріалів; - методи навчання і виховання школярів засобами декоративно-ужиткового мистецтва; - вимоги до композиційного та колористичного вирішення; - розуміння ритмічних закономірностей, а також властивостей матеріалу; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розрізняти художні вироби з дерева за етнографічними ознаками; - використовувати набуті знання в педагогічній діяльності; - проектувати і створювати художні вироби з дерева; - експериментувати з техніками художньої обробки дерева; - ефективно вирішувати професійні завдання; - виходячи з технологічних властивостей матеріалу, створювати новітні твори та вироби, органічно поєднувати в орнаментальних композиціях художні техніки на основі можливого їх синтезу відповідно до технології виконання; - покращувати художньо-естетичні якості сучасних виробів в матеріалі, вкладаючи в них національну форму, зміст і традиції; - створювати художні вироби й аксесуари, беручи за основу місцеві традиції інших видів народної творчості. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел з використанням</p>	

<p>2. Загальні поняття з безпеки життєдіяльності в процесі художньої обробки дерева.</p> <p>3. Основи матеріалознавства в художній обробці дерева.</p> <p>4. Технологія виготовлення та способи обробки дерева в процесі виготовлення художніх виробів.</p> <p>5. Ознайомлення з техніками художньої обробки дерева (контурне різьблення, рельєф, барельєф, кругла структурна різьба, ажур), виконання вправ.</p> <p>6. Творча робота. Виготовлення жіночих прикрас (кулон та сережки). Збір матеріалу, замальовки форм жіночих прикрас (робота в музеях).</p> <p>7. Аналіз літературних джерел. Копіювання та замальовки.</p> <p>8. Методи та засоби проектування художніх виробів з дерева. Орнаментальні особливості декорування.</p> <p>9. Збір матеріалу, ескізування, замальовки жіночих прикрас простим олівцем, фарбами, фотографування, ретушування фото в програмі Фотошоп.</p> <p>10. Проектування жіночих виробів. Створення ескізу. Вибір форми та декору. Виготовлення шаблону.</p> <p>11. Підготовка матеріалу та формування кулона.</p> <p>12. Виготовлення кулона.</p> <p>13. Робота в матеріалі. Виготовлення деталей для сережок.</p> <p>14. Опоряджувальні роботи сережок.</p>	лекційне	[14, 17, 22]	2год.		
		[6, 14, 17, 22]	Вивч. іл. матер.2год		
	лекційне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Вивч. матер.2год		
	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Виконання замальовок 12 год.	5б.	протягом тижня
	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Робота в музеях, бгод.	5б.	протягом тижня
	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Виконання замальовок 6 год.	5б.	протягом тижня
	практичне	[3, 5, 7, 8, 9, 10]	Створення ескізу,бгод.	5б.	протягом тижня
	практичне		Формув. кулона, бгод.	10б.	протягом тижня
	практичне		Декорув. кулона, бгод.	20б.	протягом тижня
	практичне		Виготовл. сережок, бгод.	10б.	протягом тижня
	практичне		Декорув. сережок, 12год.	20б.	протягом тижня
	практичне		Опорядж. роб.кулона. 12год.	10б.	протягом тижня
	практичне		Опорядж. роб. сережок, 1бгод.	залік	до кінця семестру
	6. Система оцінювання курсу				
Загальна система оцінювання курсу		Оцінювання якості знань студентів в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень практичних навичок з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на			

	занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних робіт, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.
Вимоги до письмової роботи	В рамках навчально-виховного процесу, з метою визначення рівня знань, умінь та навичок студентів проводиться контрольна, робота за матеріалами лекційного курсу.
Семінарські заняття	Навчальним планом не передбачені
Умови допуску до підсумкового контролю	Підсумковий контроль знань з дисципліни проводиться у формі заліку на останньому занятті. Залік проводиться за результатами поточного оцінювання поетапності практичних робіт впродовж усього семестру за всіма видами робіт, передбачених навчальним планом та у формі оцінювання практичної роботи на кафедральному перегляді; Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.

7. Політика курсу

Вивчення дисципліни «Плоско-рельєфна пластика (художня обробка дерева)» дає необмежені можливості для творчого розвитку студентів і позитивно впливає на формування творчих якостей та високої художньої культури. Політика курсу базується на формуванні результатів навчання студента із академічної доброчесності. Неприпустимим є плагіат. Обов'язкове виконання практичних завдань. Пропущені лекційні заняття відпрацьовується студентом відповідно до вимог кафедри. Пропущені практичні заняття, незалежно від причин пропуску, студент відпрацьовує в позаурочний час, попередньо узгоджений з викладачем. Слід наголосити, що місія курсу - виявити у студентів бажання свідомого вивчення та опанування того чи іншого виду мистецтва, створити відповідне тло для формування у студентів системи компетентностей, передбачених навчальною програмою. Успішне засвоєння студентами курсу відкриває їм шлях до реалізації власних творчих задумів від виконання дизайнерських проєктів до виконання в матеріалі, а також дає змогу застосовувати набуті знання, уміння й навички в художньо-педагогічній діяльності. Виходячи з цього, поведінка студентів має відповідати високій репутації університету.

У випадку порушень – реагування, відповідно до положень:

https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво : навч. посібник. Львів.: Світ, 1992. 272с.
2. Антонович Є. А., Селівачов М.Р. Декоративно-прикладне мистецтво з практикумом у навчальних майстернях : навч. посібник. Київ.: РНМК, 1993. 115с.
3. Будзан А. Різьба по дереву. Бойківщина: Історико-етнографічне дослідження / За ред. Ю. Гошка та ін. Київ.: Наук. думка, 1983. С. 281-284.
4. Гнатюк М. В. Красною гір натхненні: Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець XIX поч. XX ст.) Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаніка, 2010. 322 с.
5. Гнатюк М. В. Образотворче і декорат.-прикл. м-во (осн. обр. грамоти): навч. посіб. Ч. І. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. 196 с.
6. Гнатюк М. Художнє дерево в інтер'єрі народного житла. Івано-Франківськ : Плай, 2000. 146 с.
7. Гуцульські та покутські свічники-трійці : альбом. Львів.: Інститут колекціонерства укр. мистецьких пам'яток при НТШ, 2008. 376 с.

8. Домашевський М. Мистецьке різьблення по дереву. Історія Гуцульщини. Чикаго-Львів, 1995. Т. 1. С. 288.
9. Коломийський музей народного мистецтва Гуцульщини і Покуття : альбом /авт. упоряд. О. Кратюк та ін. Київ.: Мистецтво, 1991. 208 с.
10. Константинович Я. Іконостас. Мистецтвознавство'01 : наук. зб. / гол. ред. М. Станкевич. Львів, 2002. С. 183-200.
11. Красовський І. Народне різьбярство лемків. Дзвін. 1991. – С. 99-104.
12. Кречковський Л. Школа деревного промислу в Коломиї. Животоки. Коломия, 1994. С. 5-9.
13. Курилич М. Гуцульський орнамент. Київ : ЛК Мейкер, УВЦ, 2001. 122с.
14. Одрехівський Р. Ручні дерев'яні хрести Північної Лемківщини кінця ХІХ – поч. ХХ ст. Читання пам'яті С.Гординського. Львів, 1999. Вип.2-3. С. 141-144.
15. Одрехівський Р. Різьбярство Лемківщини. Львів.: Сполом, 1998. 262 с.
16. Одрехівський Р. Сакральна різьба по дереву в Галичині ХІХ – першої половини ХХ століть. Львів, 2006. 287 с.
17. Отрошенко, К. Бунятян, Р. В. Терпиловський /за ред. Л. Л. Залізняка. Київ.: Либідь, 2005. 504 с.
18. Романів О. Гуцульські та покутські різьблені свічники-трійці ХІХ – перша пол. ХХ ст. Записки НТШ. Т.СС XXX. Львів, 1995. С.150-182., іл.
19. Станкевич М. Українське художнє дерево ХVІ-ХХ ст. Львів, 2002. 480с.
20. Степовик Д. Скульптор Михайло Черешньовський. Життя і творчість. Київ.: вид-во імені Олени Теліги, 2000. 224 с.
21. Степовик Д. Ангельські чини родини Дем'янчуків. Культура і життя. 2007. – 7 лютого. – С.4.
22. Таранушенко С. Український іконостас. Записки НТШ. Том ССХХVІІ. Львів,1994. С.140-170.
23. Тимків Б. Галич мистецький : збірник наук. праць Української академії мистецтв / редкол. А.Чебикін та ін. – Київ, 1999. С. 39-45.
24. Тимків Б. Давньогалицькі художні ремесла ХІІ-ХV ст. Народне мистецтво. №1-2. 2002. С. 56-58.
25. Тимків Б. Мистецтво лемківського різьблення в Україні. Вісник Прикарпатського університету. Вип.1. Івано-Франківськ : Плай, 1999. С. 14-23.
26. Тимків Б. Розвиток лемківського народного мистецтва на території України та Польщі. Українсько-польські відносини у ХХ столітті: матеріали міжн. наук.-практ. конф. Івано-Франківськ, 1995. С. 392- 395.
27. Тимків Б. Стан і проблеми розвитку народного мистецтва Гуцульщини : збірник наук. праць; Українська академія мистецтва. Київ, 1998. С. 120-122.
28. Тимків Б., Кавас К. Виготовлення художніх виробів з дерева. Ч.1. Різьба по дереву / за ред. Б. Тимківа. Львів.: Світ, 1995. 173 с.
29. Тимків Б., Кавас К. Виготовлення художніх виробів з дерева. Ч.2. Мозаїка. Випалювання. Розпис / за ред. Б. Тимківа. Львів : Світ, 1996. 133 с.
30. Тимків Б. Архітектура та сакральне мистецтво у творчості українських мистців західної діаспори. Етнос і культура. Часопис Прикарпатського ун-ту ім. В. Стефаника: збірник наук.-теорет. статей / гол. ред. В. І. Кононенко. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. №2-3. С.153-158.
31. Тимків Б. Мистецтво України та діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова. 2-е вид., переробл. і доповнене. Івано-Франківськ : Нова Зоря, 2012. 316 с., 544 іл.
32. Тимків Б. Сакральна дереворізьба та ікономалярство у творчості сучасних майстрів. Художня культура. Актуальні проблеми: наук. вісник. Інститут проблем сучасного мистецтва АМ України/ редкол.: О.Федорук (голова), В.Сидоренко (гол.ред.), І. Безгін та ін. Київ : ФЕНІКС,

2007. Вип. 4. С. 603-608., іл.
33. Тищенко О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII-XVIII ст.) : навч. посібник. Київ : Либідь, 1992. 192 с.
 34. Ханко В. Класичне різьбярство Полтавщини. Традиції і сучасність. Образотворче мистецтво, 1991. №4. С. 16-18.
 35. Шмагало Р. До історії Коломийської деревообробної школи. Вісник Львів. академії мистецтв. Львів, 1997. С. 50-55.
 36. Шмагало Р. Історичний розвиток деревообробної школи у Станіславові (1883-1920) і сучасна художня освіта. Діалог культур: Україна у світовому контексті : збірник наук. праць. Львів : Світ, 2000. Вип. 5. С. 189-190.
 37. Юсипчук Ю. Василь Девдюк – майстер гуцульського різьблення та металірства : монографія. Івано-Франківськ : Місто-НВ, 2016. 200 с.
 38. Художня культура України: Навч. посібник / Л. М. Масол, С. А. Ничкало, Г. І. Веселовська, О. І. Оніщенко : за заг. ред. Л. М. Масол. Київ.: Вища школа, 2006. 239 с.

Викладачі: Сенік М. М., Юсипчук Ю. Ю.